

Vilka gränsvärden finns för enterobakter och mögel i analys av foder?

Enterobakter är ett bakteriesläkte som ingår i den koliforma gruppen och förekommer i såväl marken som i avföring. Enterobakter kan finnas naturligt på växande gröda och i råvaror. I välfermenterat foder med lågt pH bör det inte finnas. Enterobakter kan även spridas med vattnet. Om nivån höjts bör pH i fodersoppan kontrolleras. Normalt ska pH ligga runt 4,2-4,6. Om pH-nivån är högre kan det vara lämpligt att rengöra blandarkar och fodersystem för att få bort ogynnsamma bakterier. Om tvätt inte är ett alternativ kan tillsättning av syra till fodret hjälpa till att sänka pH. Rekommendationen från Lantmännen är att andelen enterobakter inte bör överskrida log 2 d.v.s. 100 cfu/g foder.

Jordbruksverket har ett dokument som heter "*Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om foder*" i vilken de anger riktvärden för bakterie- och mögelhalt i foder. Men även riktvärden för andra främmande ämnen i foder.

Tabellen visar de riktvärden för torkad spannmål gällande innehåll av bakterier och mögel som angivs i "*Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om foder*"

		Antal/g foder	Log**
Bakterihalt	Totalantalet aeroba mindre än	5×10^7	7,7
Mögelhalt	Kolonibildande enheter mindre än	1×10^5	5,0
	Andelen spannmålskärnor endogent infekterade med lagringsskadesvampar (Apergillus, Pencillium) < 35%*		

*dvs av 100 spannmålskärnor ska färre än 35st vara bärare av svampsporer.

Varje foder som analyseras är unikt och trots att fodret överskrider riktvärdena behöver det inte per automatik innebära en fara för grisen. För när det kommer till bakterier och mögel beror det mer på vilken sorts bakterier och mögel som växt till i fodret eller i spannmålen. Lactobaciller är bakterier som vi vill ha tillväxt på i och med att de sänker pH och har på så sätt en positiv inverkan vid fermenteringen. Vid mögel spelar det en roll vilken mögelsort som växer i fodret och vilket toxin(gift) som sorten bildar och i vilken mängd. Ibland räcker det med en lite mängd av en viss sorts mögel i fodret för att det ska finnas en stor mängd toxin. Medan andra sorter kan ha hög tillväxt men en låg produktion av mögeltoxiner och därmed inte påverkar produktionen. När det sker en produktionsstörning till följd av mögeltoxiner i fodret är det oftast en kombination av flera olika toxiner vilket innebär att det är svårt att exakt säga vilket toxin som orsakat störningen. Upptäcks symptom som tyder på toxinförgiftning bör analys genomföras för att identifiera vilket parti spannmål eller parti halm som ska tas bort. Ett sätt att försvåra mögeltillväxt är att vara noga vid torkningen av spannmålen och se till att den lagras vid 14% vattenhalt.

Rådet är att efter en foderanalys kontakta din foderrådgivare och produktionsrådgivare och diskutera resultatet. *Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om foder*: <http://www.sjv.se/download/18.62af51191240430af4d8000822/2009-053.pdf>

Ola Thomsson, Svenska Pig